

הפקולטה לאמנויות ע"ש דוד ויולנדה כץ, ביה"ס למוזיקה ע"ש בוכמן-מהטה

שם הקורס: הזמר הישראלי – השיר העממי מול השיר האמנותי

THE ISRAELI SONGS –
THE FOLK SONGS COMPARED TO THE ART SONGS

שנתי, תשע"ד
שיעור-תרגיל, 4 ש"ס

שם המרצה: שמעון כהן
טל' 03-5298891

דוא"ל: shimonci@bezeqint.net

שעת קבלה
לפי תאום מראש

מטרות הקורס

- הזמר הישראלי -
- * הצגת החדש מול "הישן"
 - * ניתוח מרכיביו המוזיקליים והאמנותיים
 - * הסגנונות המוזיקליים על כל גוניהם
 - * הכרת היוצרים הגדולים
 - * התחנות החשובות בדרך התפתחותו
 - * הצגתו בביצועים חיים בשיעור

דרישות הקורס

נוכחות והשתתפות פעילה בשעורים ובקונצרטים, כתיבת עבודה.

מטלות

כל שיעור יסתיים בהכנת השירים לביצוע לשיעור הבא.

מטלות סיום

- * הגשת שני קונצרטים פומביים בהשתתפות תלמידי הקורס.
- * כתיבת עבודת ניתוח של יצירות אחד המלחינים – בהיקף של עד 10 עמודים.

שקלול ציון הגמר

- 40% - השתתפות פעילה בשיעורים;
- 40% - השתתפות בקונצרטים;
- 20% - עבודה בכתב.

נושאי הקורס

1. מבוא – הולדת השיר בארץ ישראל בראשית המאה ה-20 -
ידידיה אדמון-גורוכוב ("שדמת", "גמל גמלי"), יואל אנגל ("שיר ערש").

2. שירי העדות – הבסיס להולדתו של הזמר הישראלי:

- א. השיר התימני –
ברכה צפירה ונחום נרדי, אסתר גמליאלית, שושנה דמארי ומשה וילנסקי.
- ב. שירת הלאדינו - שירת פזורת ספרד - יצחק לוי.
- ג. שירת שירי האידיש של מזרח אירופה - גולדפדן, גבירטיג, ורשבסקי.

- ד. השפעת סגנון השיר הרוסי על הזמר הישראלי - מרדכי זעירא.
- ה. שירי שבת, חג ומועד – כבסיס לשיר הישראלי החדש.
3. שירי הילדים ובתוכם שירי הערש - חוליה חשובה בהולדתו של השיר החדש :
נחום נרדי, עמנואל עמירן, רבקה גווילי, יואל ולבה, דניאל סמבורסקי.
4. בחיפוש אחר יסודות מוזיקליים חדשים :
השירים שנולדו בחברה הקיבוצית של ארץ-ישראל -
יהודה שרת, שלום פוסטולסקי, דוד זהבי, מתתיהו שלם.
5. תקופת קום המדינה :
התיאטרון ובימות הקברט והסטירה כערש להולדת סגנון שירי חדש –
משה וילנסקי, אלכסנדר ארגוב.
6. הולדת "הטיפוס" החדש של הזמר הישראלי –
מתוך הרחם של הציזבטרון ושל הלהקות הצבאיות :
דובי זלצר, אלכסנדר ארגוב, משה וילנסקי, נעמי שמר, גיל אלדמע, יאיר רוזנבלום.
7. הולדת השיר האמנותי -
המלחין בתחום האמנותי כותב מחזורי שירים אמנותיים ישראלים חדשים –
פאול בן-חיים, נועם שריף, צבי אבני, ציפי פליישר, עודד זהבי.
8. מהפיכה בזמר הישראלי –
המלחין הוא המבצע או הזמר הוא המלחין
שלום חנוך, מתי כספי, אריאל זילבר, יוני רכטר, שלמה גרוניך
9. המהפיכה הגדולה בתחום היצירה – המלחינה-האישה תופסת את מקומה הראוי :
שרה לוי-תנאי, נעמי שמר, יהודית רביץ, נורית גלאון.
10. השיר המזרחי והשיר הבלקני – פורצים קדימה וכובשים את מקומם הראוי :
אביהו מדינה, זוהר ארגוב, שלמה בר, יהודה פוליקר, מיקי גבריאלוב.

Course topics

- * The "New Song" and the "Early Songs" - Analysis of styles.
- * The "Israeli Song" -
Introducing the basic typical of Melodies, Rhythm, Harmony, Patterns,
Musical Colors – the roll of Dramatic and Lyrical Expression and the Musical
Structures.
- * The great founders of the New Israeli Songs.
- * The roll of changing styles development of the Israeli Song as from 1882 until
today.
- * Introducing live performances of the Israeli songs – at the class room.

